

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 12ης Μαρτίου 1996

Υπόθεση T-361/94

Henry A. Weir
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Υπάλληλοι - Μόνιμη μερική αναπηρία - Ίση μεταχείριση - Εξέλιξη της αγοραστικής δυνάμεως - Καθυστέρωση στην εξέταση του φακέλου - Τόκοι υπερημερίας - Παραδεκτό»

Πλήρες κείμενο στη γερμανική γλώσσα II - 381

Αντικείμενο: Προσφυγή με την οποία ζητείται, αφενός, η ακύρωση της αποφάσεως την οποία έλαβε στις 25 Φεβρουαρίου 1994 η Επιτροπή βάσει του άρθρου 73 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή, επικουρικώς, η καταβολή αποζημιώσεως και, αφετέρου, η επιδίκαση τόκων υπερημερίας.

Αποτέλεσμα: Απόρριψη.

Επιτομή της αποφάσεως

Ο προσφεύγων, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής, υπέστη στις 17 Οκτωβρίου 1987 ατύχημα, το οποίο η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι αποτελεί ατύχημα εμπύκτον στο άρθρο 73 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΚΥΚ). Τον Οκτώβριο του 1989, ο θεράπων ιατρός πληροφόρησε ότι σταθεροποιήθηκαν οι βλάβες που οφείλονταν στο ατύχημα και ότι παρέμενε μια μόνιμη μερική αναπηρία. Κατόπιν αυτού, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (ΑΔΑ) αποφάσισε, βάσει των διαπιστώσεων της επιτροπής αναπηριών, τη συνταξιοδότηση του προσφεύγοντος στο τέλος του Σεπτεμβρίου του 1990.

Ο σύμβουλος-ιατρός της Επιτροπής, αφού εξέτασε τον προσφεύγοντα τον Νοέμβριο του 1990, προς εξακρίβωση του βαθμού αναπηρίας που έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τη χορήγηση κεφαλαίου βάσει του άρθρου 73 του ΚΥΚ, διαπίστωσε μόνιμη μερική αναπηρία 7 %. Οι διαπιστώσεις του αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο σχεδίου αποφάσεως της Επιτροπής με ημερομηνία 12 Απριλίου 1991, κοινοποιήθηκαν δε στη συνέχεια στον προσφεύγοντα στις 26 Απριλίου 1991. Στο μεταξύ, ο προσφεύγων απέστειλε στην Επιτροπή δύο ιατρικές γνωματεύσεις για να ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό του βαθμού της αναπηρίας, ζήτησε δε στις 25 Ιουνίου 1991, σύμφωνα με το άρθρο 73 του ΚΥΚ και το άρθρο 21 της ρυθμίσεως της σχετικής με την κάλυψη του κινδύνου ατυχήματος και επαγγελματικής ασθενείας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ρύθμιση), τη σύγκληση της υγειονομικής επιτροπής. Δεδομένου ότι οι δύο ιατροί που διορίστηκαν δεν μπόρεσαν να συμφωνήσουν για τον διορισμό ενός τρίτου ιατρού, ο διορισμός αυτός πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 1993, κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής, με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου. Μετά την εξέταση του προσφεύγοντος η υγειονομική επιτροπή συμφώνησε ότι πρέπει να αναγνωριστεί ότι έχει μόνιμη μερική αναπηρία 25 %. Στη συνέχεια, η Επιτροπή έλαβε στις 25 Φεβρουαρίου 1994 απόφαση (στο εξής: επίδικη απόφαση) με την οποία προσδιορίστηκε οριστικά το ποσοστό αναπηρίας στο 25 % και υπολόγισε την αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του ΚΥΚ βάσει των μηνιαίων αποδοχών του προσφεύγοντος κατά τους δώδεκα μήνες πριν από το ατύχημα. Το προβλεπόμενο κεφάλαιο του καταβλήθηκε στις 30 Μαρτίου 1994.

Κατόπιν της ρητής απορρίψεως από την Επιτροπή της ενστάσεως που υπέβαλε ο προσφεύγων βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ κατά της επίδικης αποφάσεως, ο προσφεύγων άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί του πρώτου αιτήματος περί ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 25ης Φεβρουαρίου 1994

Ο προσφεύγων επικαλείται έναν μόνο λόγο που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ υπαλλήλων, καθόσον η Επιτροπή υπολόγισε το κεφάλαιο, δυνάμει του άρθρου 73, παράγραφος 2, στοιχεία β' και γ', του ΚΥΚ, βάσει των μηνιαίων μισθών που είχαν καταβληθεί «τους δώδεκα μήνες πριν από το ατύχημα» και όχι με βάση τις μηνιαίες αποδοχές τις οποίες θα ελάμβανε ο προσφεύγων αν δεν είχε συμβεί το ατύχημα κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών πριν από την έκδοση της γνωματεύσεως της υγειονομικής επιτροπής. Δεν αμφισβητεί το ύψος της αναπηρίας που καθορίστηκε σε 25 % (σκέψεις 22 και 23).

Επί του παραδεκτού του λόγου ακυρώσεως

Μολονότι το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ δεν θέτει προϋποθέσεις όσον αφορά το περιεχόμενο και, ειδικότερα, την αιτιολογία μιας διοικητικής ενστάσεως κατά την έννοια του άρθρου αυτού, ωστόσο ο κανόνας περί συμφωνίας μεταξύ διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής επιβάλλει οι λόγοι που προβάλλονται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή να έχουν ήδη προβληθεί, επί ποινή απαραδέκτου της σχετικής προσφυγής, στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, έτσι ώστε η ΑΔΑ να είναι σε θέση να γνωρίζει με αρκετή ακρίβεια τις επικρίσεις τις οποίες διατυπώνει ο ενδιαφερόμενος κατά της αμφισβητούμενης αποφάσεως. Το άρθρο 90 του ΚΥΚ έχει ως σκοπό να καταστήσει δυνατή και να διευκολύνει τη συμβιβαστική διευθέτηση των διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ των υπαλλήλων και της διοικήσεως. Για τον σκοπό αυτό έχει σημασία η διοίκηση να είναι σε θέση να γνωρίζει με επαρκή ακρίβεια τις αιτιάσεις ή τις επιθυμίες του ενδιαφερομένου. Επομένως, ο υπάλληλος δεν μπορεί να περιορίζεται, κατά την υποβολή της ενστάσεώς του, στην επίκληση των οικείων πραγματικών περιστατικών. Στην ένσταση πρέπει να περιλαμβάνονται επίσης, έστω και αν δεν διατυπώνονται

με νομικούς όρους, οι αιτιάσεις τις οποίες ο προσφεύγων προβάλλει προς στήριξη της εκ μέρους του αμφισβητήσεως της επίμαχης αποφάσεως. Στις υπαλληλικές προσφυγές, τα αιτήματα ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, αφενός, δεν μπορούν να έχουν άλλο αντικείμενο από το οριζόμενο στη διοικητική ένσταση και, αφετέρου, δεν μπορούν να περιλαμβάνουν παρά μόνο τα κεφάλαια αμφισβητήσεως τα οποία στηρίζονται στην ίδια αιτία με εκείνα τα οποία προβλήθηκαν με την ένσταση. Αυτά τα κεφάλαια αμφισβητήσεως μπορεί να αναπτυχθούν με την υποβολή νέων λόγων και ισχυρισμών, που δεν περιλαμβάνονται κατ' ανάγκη στη διοικητική ένσταση αλλά συνδέονται στενά με αυτήν (σκέψεις 27 και 28).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 11 Ιουλίου 1991, Τ-19/90, von Hoessle κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-615, σκέψη 34· ΠΕΚ, 16 Ιουλίου 1992, Τ-1/91, Della Pietra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. ΙΙ-2145, σκέψη 24· ΠΕΚ, 8 Ιουνίου 1995, Τ-496/93, Allo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. ΙΙ-405, σκέψη 26

Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η διοικητική ένσταση, έτσι όπως είναι διατυπωμένη, όχι μόνο δεν αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, αλλά και δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο από το οποίο η Επιτροπή θα μπορούσε να συναγάγει, έστω και καταβάλλοντας προσπάθεια να ερμηνεύσει την ένσταση ευρέως, ότι ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως (σκέψεις 29 και 30).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 14 Μαρτίου 1989, 133/88, Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 689, σκέψη 13

Με ένστασή του ο προσφεύγων ζήτησε αποκλειστικά, αφενός, την αύξηση του σχετικού κεφαλαίου έτσι ώστε να αποκατασταθεί η μείωσή του σε πραγματικές τιμές μεταξύ της ημερομηνίας του ατύχηματος και εκείνης της καταβολής του και, αφετέρου, τη χορήγηση τόκων υπερημερίας. Αντιθέτως, με τον προβαλλόμενο λόγο ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η εφαρμογή *stricto sensu* των διατάξεων του άρθρου 73, παράγραφος 2, στοιχεία β' και γ', του ΚΥΚ συνιστά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως σε βάρος του, η δε δυσμενής διάκριση απορρέει από το γεγονός ότι ο υπάλληλος, οι βλάβες από το ατύχημα του οποίου σταθεροποιούνται αργότερα, λαμβάνει μικρότερη αποζημίωση, όσον αφορά την αγοραστική ισχύ της, από εκείνη την οποία λαμβάνει ο υπάλληλος ο οποίος έχει μεν το ίδιο ποσοστό αναπηρίας αλλά στην περίπτωση του οποίου οι σχετικές διαπιστώσεις μπορούσαν να λάβουν χώρα την ημέρα του ατύχηματος. Ο προσφεύγων διερωτάται ως προς το βάσιμο της εκτιμήσεως του Πρωτοδικείου στο

πλαίσιο της αποφάσεώς του της 28ης Φεβρουαρίου 1992, καθόσον ο Πρωτοδικείο δεν έλαβε επαρκώς υπόψη την ύπαρξη μιας τέτοιας δυσμενούς διακρίσεως (σκέψη 31).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 28 Φεβρουαρίου 1992, T-8/90, Colmant κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-469, σκέψεις 29, 39 και 40

Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η εκτίμηση του βασίμου των αιτιάσεων που περιλαμβάνονται στην ένσταση διακρίνεται σαφώς από εκείνη που πρέπει να γίνει στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, οπότε δεν υπάρχει στενή σχέση μεταξύ του τελευταίου και του απλού αιτήματος προσαρμογής του ποσού του κεφαλαίου το οποίο χορηγείται προς αντιστάθμιση μιας προβαλλόμενης μειώσεως της πραγματικής αξίας του κεφαλαίου αυτού. Επομένως, η ένσταση δεν ήταν επαρκώς σαφής ώστε να μπορεί να δώσει πρόσφορη απάντηση το κοινοτικό όργανο προς το οποίο η ένσταση αυτή απευθυνόταν. Το βάσιμο της εκτιμήσεως αυτής επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι από την απάντηση της Επιτροπής στην ένσταση προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν είχε αντιληφθεί ότι ο προσφεύγων ήθελε να επικαλεστεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Επιπλέον, η αναφορά στη «(...) νομολογία (...)» όσον αφορά τη νομική βάση των αιτημάτων της ενστάσεως δεν επεξηγείται περαιτέρω με σαφήνεια. Επομένως, πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος ο λόγος ακυρώσεως και να απορριφθεί το σχετικό αίτημα (σκέψεις 32 έως 34).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 22 Ιουνίου 1990, T-32/89 και T-39/89, Μαρκόπουλος κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1990, σ. II-281, σκέψη 28

Επί του δευτέρου αιτήματος, με το οποίο ζητείται να υποχρεωθεί η Επιτροπή, στο πλαίσιο νέου υπολογισμού του κεφαλαίου, να λάβει υπόψη τις βασικές μηνιαίες αποδοχές τις οποίες θα ελάμβανε ο προσφεύγων τους δώδεκα τελευταίους μήνες πριν από την έκδοση της γνωματεύσεως της υγειονομικής επιτροπής

Ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να απευθύνει διαταγές σε κοινοτικά όργανα, ειδάλλως αντιποιείται τις αρμοδιότητες της διοικητικής αρχής. Επομένως, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο (σκέψη 37).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 13 Ιουλίου 1993, Τ-20/92, Moat κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. ΙΙ-799· ΠΕΚ, 20 Μαΐου 1994, Τ-510/93, Obst κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. ΙΙ-461

Επί του τρίτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται, επικουρικώς, η καταβολή αποζημιώσεως έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη η προβαλλόμενη μείωση της πραγματικής αξίας της καταβαλλομένης αποζημιώσεως

Δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις του παραδεκτού μιας προσφυγής που καθορίζονται από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ είναι δημοσίας τάξεως, ο κοινοτικός δικαστής μπορεί να τις εξετάζει αυτεπαγγέλτως. Το αίτημα χορηγήσεως αποζημιώσεως πρέπει να απορριφθεί, καθόσον παρουσιάζει στενή σχέση με το αίτημα περί ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως, το οποίο, και αυτό, πρέπει να απορριφθεί είτε ως απαράδεκτο είτε ως αβάσιμο. Ακόμη και αν θεωρηθεί ότι η προβαλλόμενη από τον προσφεύγοντα ζημία προκλήθηκε από ενέργεια που δεν έχει τον χαρακτήρα αποφάσεως, ο ΚΥΚ επιβάλλει τη διεξαγωγή μιας προς της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας σε δύο στάδια, που περιλαμβάνουν αίτημα και ένσταση κατά την έννοια των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ. Όμως, στην προκειμένη υπόθεση δεν ακολουθήθηκε μια τέτοια διαδικασία. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι το έγγραφο που φέρει τον τίτλο «Ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ» πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποτελεί αίτημα κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, όσον αφορά το αίτημα καταβολής αποζημιώσεως, θα πρέπει να διαπιστωθεί ότι ο προσφεύγων δεν υπέβαλε ένσταση κατά της εκ μέρους της Επιτροπής απορρίψεως του εν λόγω «αιτήματος». Επομένως, το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο (σκέψεις 47 έως 49).

Παραπομπή: Della Pietra κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 34· ΠΕΚ, 12 Ιανουαρίου 1994, Τ-65/91, White κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. ΙΙ-23, σκέψη 137

Επί του τετάρτου αιτήματος, με το οποίο ζητείται η επιδίκαση τόκων υπερημερίας, υπολογιζομένων βάσει της αποζημιώσεως από τις 17 Οκτωβρίου 1987, επικουρικώς από τις 12 Απριλίου 1991

Η υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας μπορεί να υπάρξει μόνον εφόσον η κύρια οφειλή είναι βεβαία ως προς το ποσό ή τουλάχιστον προσδιορίσιμη βάσει αποδεδειγμένων αντικειμενικών στοιχείων και εφόσον η διοίκηση καθυστέρησε ανεπίτρεπτα, στη συνέχεια, την καταβολή της αποζημιώσεως. Εξάλλου, το δικαίωμα

προς λήψη αποζημιώσεως λόγω μόνιμου αναπηρίας δεν γεννάται σταδιακά κατά τη διαδικασία σταθεροποίησης κάθε μιας από τις βλάβες που υπέστη ο υπάλληλος αλλά μόνο κατά τη σταθεροποίηση του συνόλου των βλαβών, εξάλλου δε αυτή η ερμηνεία επιβεβαιώνεται από το άρθρο 20 της ρυθμίσεως (σκέψεις 52 και 53).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 21 Μαΐου 1981, 156/80, Morbelli κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 1357, σκέψη 34· ΔΕΚ, 14 Ιουλίου 1981, 186/80, Suss κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2041, σκέψεις 15 και 16· ΔΕΚ, 1η Ιουνίου 1994, C-136/92 P, Επιτροπή κατά Brazzelli Lualdi κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-1981, σκέψη 53· Colmant κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 37

Η προβλεπόμενη από το άρθρο 73 αποζημίωση καθίσταται απαιτητή μόνο από την ημερομηνία κατά την οποία προσδιορίστηκε οριστικά το ποσοστό της μόνιμης αναπηρίας. Εν προκειμένω, η κύρια οφειλή, δεδομένου ότι δεν είναι βεβαία όσον αφορά το ποσό της ούτε προσδιορίσιμη βάσει αποδεδειγμένων στοιχείων, κατέστη απαιτητή μόνο μετά την έκδοση της τελικής αποφάσεως της υγειονομικής επιτροπής. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν είχε την υποχρέωση ούτε τη δυνατότητα να καταβάλει το σχετικό κεφάλαιο πριν την ημερομηνία αυτή. Έλαβε μεταγενέστερα την επίδικη απόφαση και κατέβαλε το κεφάλαιο στον προσφεύγοντα. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η Επιτροπή εκπλήρωσε επιμελώς την υποχρέωση καταβολής που είχε και ότι, επομένως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί (σκέψεις 54 και 55).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 2 Οκτωβρίου 1979, 152/77, Β. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 393, σκέψη 21

Διατακτικό:

Το Πρωτοδικείο απορρίπτει την προσφυγή ως απaráδεκτη, καθόσον με αυτή ζητείται να απευθυνθεί διαταγή στην Επιτροπή και να υποχρεωθεί η τελευταία να καταβάλει αποζημίωση.

Απορρίπτει την προσφυγή ως αβάσιμη κατά τα λοιπά.